

**VNÚTORNÝ PREDPIS - KRÍZOVÝ INTERVENČNÝ
PLÁN**

*Základnej školy s materskou školou, Koškovce 134,
067 12 Koškovce*

Organizácia	Základná škola s materskou školou, Koškovce 134
Identifikačné číslo organizácie (IČO)	36158933
Obec a PSČ	067 12 Koškovce
Ulica a číslo	Koškovce 134
Štát	Slovenská republika
Právna forma	rozpočtová organizácia
Štatutárny orgán	Mgr. Tatiana Slivková

Riaditeľka Základnej školy s materskou školou, Koškovce 134 vydáva tento vnútorný predpis. Platnosť a účinnosť vnútorného predpisu od 26/03/2024.

Koškovce, 21/02/2024

Mgr. Tatiana Slivková, riaditeľka školy

Riaditeľka Základnej školy s materskou školou, Koškovce 134 (ďalej len „ZŠ s MŠ“), v súlade s pracovným poriadkom a školským poriadkom vydáva vnútorný predpis, ktorého účelom je stanoviť pravidlá postupu pri prevencii, vzniku a riešení krízovej situácie v školách a školských zariadeniach - Krízový intervenčný plán školy. Zmyslom tohto predpisu je bližšie a podrobnejšie charakterizovať uvedenú problematiku v nadväznosti na príslušné ustanovenia školského poriadku, týkajúce sa bezpečnosti a ochrany fyzického a duševného zdravia v školskom prostredí, a to v kontexte krízového manažmentu školy, vymedzenia prístupov a metód, opatrení a postupov v rámci krízovej intervencie.

Čl. 1

ÚVODNÉ USTANOVENIA

1. Úlohou krízového intervenčného plánu školy je:
 - a) zabrániť prehĺbeniu vzniknutej krízovej situácie,
 - b) znížiť negatívne dosahy krízy na žiakov,
 - c) posilniť solidaritu medzi žiakmi,
 - d) zmenšiť dobu potrebnú na odvrátenie ďalšieho nebezpečenstva a ohrozenia a
 - e) pomáhať budovať dôveru v školu ako bezpečnej inštitúcie.
2. Vnútorný predpis upravuje základné postupy pri prevencii a pri vzniku krízovej situácie v škole, krízovej intervencii a možnostiach pomoci žiakom v prípade traumatizujúcich, mimoriadne stresujúcich a záťažových situácií a udalostí.
3. Predmetom tohto predpisu nie je problematika šikanovania a kyberšikanovania, ktorá je rozpracovaná v samostatnom internom predpise školy.
4. Pod krízovou situáciou sa rozumie akákoľvek psychická aj fyzická traumatizujúca udalosť, ktorá prekračuje bežné zvládacie mechanizmy, je do značnej miery nepredvídateľná a nie úplne ovládateľná, ktorá ohrozuje psychický a fyzický stav žiakov a zamestnancov školy. Vyvoláva skutočné pocity tiesne a presahuje bežnú ľudskú skúsenosť.
5. Pre zlepšenie duševného zdravia zamestnancov a žiakov škola venuje systematickú pozornosť nimi zažívaných strát, podpore v rámci procesu smútenia.

Čl. 2

ZDROJE AKÚTNEJ KRÍZOVEJ SITUÁCIE A JEJ OBETE

1. Zdrojom akútnej krízovej situácie s dosahom na jednotlivca, triedu, školu môže byť najmä:
 - a) strata rodiča, súrodenca, blízkej osoby – smrť žiaka, ktorý školu navštevoval; smrť učiteľa alebo zamestnanca, ktorý v škole pracoval; špecifickým prípadom je smrť žiaka alebo pedagogického/odborného zamestnanca v škole; nepriamo súvisiaca s prostredím

- školy, smrť žiaka alebo učiteľa napr. v dôsledku dlhodobej choroby, nesúvisiaca priamo s prostredím školy, smrť blízkej osoby, ktorá bola blízkou osobou žiaka alebo učiteľa;
- b) ťaživý rozvod/rozchod rodičov, starostlivosť po ňom, striedavá starostlivosť, presťahovanie,
 - c) syndróm CAN (týranie, zneužívanie, zanedbávanie dieťaťa),
 - d) zadržanie alebo uväznenie trestne zodpovedného žiaka, rodiča, zamestnanca školy,
 - e) diagnostikovanie ťažkého ochorenia u žiaka/člena rodiny,
 - f) tehotenstvo,
 - g) pandémie a postcovidová kríza u žiaka v rodine,
 - h) sebapoškodzovanie, pokus o samovraždu,
 - i) samovražda,
 - j) únos,
 - k) zabitie,
 - l) násilie, šikana, kyberšikana,
 - m) deti vojnových utečencov na škole a i.,
 - n) znásilnenie, hromadné dopravné nehody a hromadné nešťastia v školskom prostredí (školský výlet),
 - o) ťažké úrazy, utopenie sa,
 - p) prírodné katastrofy,
 - q) požiar v budove,
 - r) vojnový konflikt, ozbrojený konflikt, streľba na pôde školy, útok zbraňou
 - s) teroristický čin, anonymné oznámenie o uložení bomby,
 - t) tzv. „elektronické“ násilie – žiak je konfrontovaný s krajne násilným obsahom online (napr. videozáznam brutálnej popravy, vojnových situácií či týrania na ľudoch alebo zvieratách),
 - u) technické havárie,
 - v) iné extrémne náročné školské situácie a krízy, ktoré výrazne negatívne ovplyvňujú prežívanie dieťaťa/dotknutej osoby.

Krízová intervencia je bezprostrednou vnímavou reakciou školy na akútnu krízu v podobe okamžitej a krátkodobej odbornej pomoci a podpory pri zvládaní krízy (práca s emóciami a následne stabilizácia) s cieľom zaistenia psychologického bezpečia a posilnenia zvládacích (copingových) a adaptačných mechanizmov. Môže byť poskytovaná jednotlivcovi, skupinám (školská trieda/y, rodina), na úrovni celej školy.

Krízová intervencia je okamžitou pomocou s cieľom redukovať ohrozenie a vytvoriť intenzívny kontakt s dotknutou osobou v rámci individuálneho prístupu.

Podnetom na krízovú intervenciu môže byť aj problémové správanie žiakov mimo budovu školy a v čase mimo školského vyučovania a podujatí organizovaných školou, aj keď škola po právnej stránke nenesie zodpovednosť za tieto skutky a udalosti.

V školskom prostredí sú možnými obeťami krízovej situácie:

Primárne obeť – účastníci nešťastia, priamo exponované (zasiahnuté) obeť.

Sekundárne obeť – rodina alebo blízki priatelia primárnej obeť.

Terciárne obeť – pomáhajúce profesie v škole, svedkovia udalosti, preživší, inak poškodení.

Čl. 3

POSKYTNUTIE KRÍZOVEJ INTERVENCIE

1. V prípade, že vedenie školy, pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci získajú informácie o aktuálnej krízovej situácii alebo udalosti, okamžite prijímajú rozhodnutie o zabezpečení potrebnej pomoci a podpory zasiahnutým osobám.
2. Prvoradým cieľom konania zamestnancov školy je **záchrana** života a zdravia dotknutých osôb, privolanie záchranných zložiek, poskytnutie prvej pomoci, naplnenie potreby bezpečia (fyzické i psychické – emocionálna podpora), kontakt s najbližšími, zabezpečenie informovanosti a distribúcie informácií zúčastneným osobám, získanie kontroly nad situáciou.
3. Pri riešení krízovej situácie, ktorá je sprevádzaná zranením alebo úmrtím, je ďalej potrebné postarať sa o toho, kto zranenú alebo mŕtvu osobu našiel (nezostať sám), uvoľniť priestor pre záchranné zložky a políciu, pri nešťastiach v dôsledku násilného konania zabezpečiť, aby nedošlo k ovplyvňovaniu svedkov pred príchodom polície. Je potrebné sa postarať o celý kolektív triedy, ktorej žiakovi alebo učiteľovi sa stalo nešťastie.
4. Pri náhlom útoku osoby alebo osôb, ktoré sa použitím zbrane snažia zraniť alebo usmrtiť osoby vo svojom okolí, je zo strany zamestnancov školy a žiakov školy potrebné realizovať útek do bezpečia – učelia vyvedú žiakov bezpečne z budovy a v prípade, že to nie je možné, zvolí sa vhodná forma úkrytu, kde je možné sa zamknúť, zabarikádovať a pod.
5. O rozsahu a spôsobe poskytnutia krízovej intervencie a následných podporných opatrení rozhoduje poskytovateľ krízovej intervencie a kompetentní pracovníci integrovaného záchranného systému.
6. Pri krízovej intervencii a pri preventívnych činnostiach realizovaných školou alebo zariadením poradenstva a prevencie sa nevyžuje informovaný súhlas zákonného zástupcu. Informačná povinnosť zo strany školy smerom k zákonným zástupcom o zrealizovaní krízovej intervencie alebo preventívnych aktivít zostáva zachovaná, pričom zákonný zástupca v zmysle § 144 školského zákona má právo byť informovaný o postupe školy a výchovno-vzdelávacích výsledkoch svojho dieťaťa.

Čl. 4

POSKYTOVATELIA KRÍZOVEJ INTERVENCIE

1. Krízovú intervenciu môžu poskytovať:
 - a) Školský psychológ (pokiaľ nie je osobne zasiahnutý udalosťou) – v zmysle § 24 ods. 2 písm. a) a d) zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

krízovú intervenciu poskytuje školský psychológ v rámci psychologickej intervencie a zároveň krízovú intervenciu zameranú na podporu duševného zdravia detí, žiakov a učiteľov v školách. Je žiaduce, aby tento zamestnanec mal absolvované špecializačné vzdelávanie v oblasti krízovej intervencie. Školský psychológ participuje na krízovom manažmente školy pre rôzne krízové situácie, ktoré sa môžu objaviť, aby v prípade potreby dokázal poskytnúť potrebnú pomoc a podporu pre žiakov, ktorí to budú potrebovať. Momentálne na škole nepôsobí školský psychológ.

b) Odborní zamestnanci školy a **členovia školského podporného tímu** (napr. školský špeciálny pedagóg, sociálny pedagóg, liečebný pedagóg), ak absolvovali Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky akreditované špecializačné vzdelávanie – výcvik v oblasti krízovej intervencie.

c) **Zariadenie poradenstva a prevencie** – centrum poradenstva a prevencie alebo špecializované centrum poradenstva a prevencie, prednostne tí jeho odborní zamestnanci, ktorí absolvovali vzdelávanie v krízovej intervencii.

d) **Ďalší relevantní poskytovatelia krízovej intervencie** – organizácie a inštitúcie, ktorých zoznam, charakteristika a kontakty sú uvedené v prílohe č. 1 tohto vnútorného predpisu.

2. Školský podporený tím s absolvovaným výcvikom krízovej intervencie zabezpečuje v zmysle odporúčaných procesných štandardov (Štandard – realizácia krízovej intervencie – skupinová forma a individuálna forma, Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, 2020) špecifickú agendu v týchto oblastiach:

a) prevencia (presadzovanie bezpečných škôl);

b) príprava krízových plánov;

c) vzdelávanie pedagogických a ďalších odborných zamestnancov v škole;

d) realizácia krízovej intervencie v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie;

e) poskytovanie „post“ intervencie (neskoršej);

f) plánovanie, posúdenie vplyvu udalosti, poradenstvo, podporné konzultácie, screening zameraný na mapovanie, kto ďalší v rámci školy potrebuje krízovú intervenciu;

g) realizuje vzdelávanie a osvetovú činnosť vedúcim zamestnancom, zameranú na potrebu a opodstatnenie krízovej intervencie ako účinného nástroja pre prevenciu posttraumatickej stresovej poruchy.

3. V prípade, že dôjde k úmrtiu žiaka školy zo zdravotných dôvodov alebo v prípade úrazu, školský podporný tím poskytuje konzultácie učiteľom o tom, ako s deťmi o smrti žiaka hovoriť, ako viesť rozhovor s pozostalými rodičmi, v prípade záujmu sprevádza učiteľov do tried, poskytuje podporu trúchliacim pedagógom a v prípade potreby aj intervenciu spolužiakom zomretého žiaka.

Čl. 5 PREVENCIA VZNIKU KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ

1. Prevencia v podobe budovania bezpečnej atmosféry vo vnútri školy je základom dobrej adaptácie a zvládania náročných situácií.
2. V rámci prevencie a pri prežívaní akútnej osobnej krízy pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci vo vzťahu k žiakom reflektujú a včasne identifikujú reakcie na závažný stres a citlivosť voči rizikovým prejavom. Ide najmä o nasledovné skutočnosti:
 - a) akákoľvek zmena v správaní, vyhýbavé správanie a rigidita,
 - b) vyjadrenia o pocite beznádeje a osamelosti,
 - c) vyjadrenia, že nemá dôvod ďalej žiť,
 - d) výraznú zmenu stravovacích a spánkových návykov,
 - e) konzumáciu alkoholu, omamných a psychotropných látok,
 - f) nelátkové závislosti (napr. netolizmus, nomofóbia),
 - g) vyhýbanie sa sociálnym interakciám s ostatnými alebo rizikové (problémové) správanie,
 - h) prejavy hnevu,
 - i) depresia, pocity úzkosti alebo rozrušenie,
 - j) iné psychosomatické prejavy,
 - k) apatia,
 - l) prudké zmeny nálad,
 - m) vyjadrenia o samovražde ako o východisku,
 - n) zmeny vo vzdelávacích výsledkoch a v správaní,
 - o) zmeny v prístupe k plneniu školských povinností,
 - p) strata záujmu o aktivity, ktorým sa venovali,
 - q) sebapoškodzovanie,
 - r) zhoršenie sociálnych vzťahov,
 - s) záškoláctvo,
 - t) každé správanie, ktoré nie je typické pre dané dieťa a trvá niekoľko dní alebo dlhšie,
 - u) zvýšená potreba oponovať,
 - v) dramatická zmena priateľov alebo náhla zmena vzhľadu,
 - w) obdiv k násiliu, prezentácia extrémistických, rasistických, antisemitských a xenofóbnych názorov na internete, kladenie si rečníckych otázok typu: „Aké by to bolo, keby som niekoho zabil?“,
 - x) ďalšie prejavy, napr. rôzne sociálno-patologické javy.
3. Všetci zamestnanci školy sa v rámci prevencie usilujú o vytváranie atmosféry dôvery a psychologického bezpečia, podporujú duševné zdravie žiakov a zamestnancov školy.
4. Škola pravidelne vyhodnocuje možné zdroje rizík v súvislosti so zaisťovaním bezpečia žiakov i personálu školy, a to v bežných i mimoriadnych podmienkach. Monitoruje klímu v triedach i celej škole a všíma si zabezpečenie priestoru školy, a to tak voči vniknutiu cudzích osôb, ako aj voči nežiaducemu správaniu žiakov. Starostlivé monitorovanie

prejavu žiakov je dôležité aj preto, že ich psychická kríza môže byť oveľa hlbšia, ako to na prvý pohľad môže vyzerať a žiaci často o pomoc žiadajú až vo chvíli, keď zlyhali dostupnejšie riešenia.

5. Akékoľvek konflikty v škole sa riešia cestou mediácie a nenásilnej komunikácie.
6. Triedni učitelia oboznámia všetkých žiakov školy o anonymných linkách pomoci a odborníkoch, s ktorými môžu komunikovať aj o najcitlivejších témach a ktorých pomoc môžu vyhľadať, aby sa cítili prijatí a žili v pocite bezpečia. Žiaci sú zo strany pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov motivovaní k vyhľadaniu pomoci a podľa možností túto pomoc hľadajú spoločne.
7. Do vzdelávacích aktivít sú priebežne zaradované aktivity zvyšujúce kompetencie žiakov v oblasti konfrontácie s vážnymi životnými situáciami (poskytovanie prvej pomoci, sprostredkovanie pomoci ľuďom v problémoch, ako sa zachovať v úlohe obeť alebo svedka trestného činu a pod.).
8. Riaditeľka školy v pláne profesijného rozvoja na príslušný školský rok podporí vzdelávanie v téme krízovej intervencie, ak o takéto akreditované vzdelávania bude záujem.
9. Vedenie školy podporuje pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v ich zaškolení v problematike straty, problematike smútenia u dieťaťa a primeranej komunikácie v týchto oblastiach.

Čl. 6

POVINNOSTI RIADITEĽKY ŠKOLY, VEDENIA ŠKOLY A ĎALŠÍCH PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

1. Vo vzťahu k riešeniu krízovej situácie, ktorej aktérmi sú pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci, riaditeľka školy má povinnosť zabezpečiť výkon práva pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov uvedených v § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 138/2019 Z. z. Zásady realizácie práva na ochranu pred sociálno-patologickými prejavmi v správaní vedúcich pedagogických zamestnancov, vedúcich odborných zamestnancov, ďalších zamestnancov, zriaďovateľa, zákonných zástupcov, iných fyzických osôb alebo právnických osôb sú rozpracované v pracovnom poriadku školy.
2. Riaditeľka školy a zamestnanci školy sú povinní poskytovať súčinnosť orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (napr. § 93g, § 94 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov).
3. Riaditeľka školy alebo ním poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec bezodkladne požiada príslušné centrum poradenstva a prevencie o výkon odbornej činnosti vo vzťahu k dieťaťu alebo deťom, ktoré sú žiakmi školy a ktoré sa ocitli v stave osobnej krízy alebo boli zasiahnuté tragickou udalosťou.
4. Riaditeľka školy alebo ňou poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec v prípade potreby požiada príslušné špecializované centrum poradenstva a

prevencie o výkon odbornej činnosti v rozsahu poradenstva, metodickéj činnosti alebo supervíznej činnosti pre školský podporný tím, pedagogických zamestnancov alebo pre odborných zamestnancov zasiahnutých krízovou situáciou vyžadujúcou krízovú intervenciu.

5. Na úrovni školy je riaditeľka školy zodpovedná za vytvorenie krízového intervenčného tímu. Podľa závažnosti udalostí alebo okolností konkrétnej situácie poverí odborného zamestnanca školy s absolvovaným vzdelávaním v oblasti krízovej intervencie koordinovaním činnosti krízového intervenčného tímu. Ak takýto odborný zamestnanec nebude k dispozícii, o koordináciu činnosti riaditeľka školy požiada príslušné centrum poradenstva a prevencie.
6. Hlavnými úlohami krízového tímu sú:
 - a) Zistiť, či sú žiaci a zamestnanci školy v bezpečí.
 - b) Skontrolovať všetky bezpečnostné postupy školy.
 - c) Skontrolovať prítomnosť žiakov v škole alebo na podujatí organizovanom školou.
7. Škola má k dispozícii miestnosť, v ktorej sa krízový tím môže schádzať a informovať o svojej činnosti žiakov, ktorí sa mu môžu zveriť so svojimi obavami a problémami. Informácie treba podávať opatrne a vecne s ohľadom na riziko vyvolania strachu a paniky.
8. Riaditeľka školy alebo ňou poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec pri vzniku krízovej (traumatizujúcej) udalosti vyžadujúcej si krízovú intervenciu kontaktuje zriaďovateľa, priebežne informuje aj radu školy.
9. Riaditeľka školy alebo ňou poverený pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je zodpovedný za zhromažďovanie a overovanie relevantných informácií a ich komunikáciu smerom k žiakom, rodičom, médiám a verejnosti tak, aby boli rešpektované etické zásady a princípy, práva dotknutých osôb a nebolo marené prípadné vyšetrovanie.
10. Za komunikáciu školy s médiami zodpovedá riaditeľka školy alebo ňou poverený zamestnanec, ktorý ako jediný bude poskytovať médiám informácie. Komunikáciu s médiami je potrebné vopred konzultovať so zriaďovateľom školy.
11. Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci sú povinní chrániť žiakov pred komunikáciou s médiami s ohľadom na ich možný tlak pri hľadaní informácií, možnosť skresľovania faktov i možné komentáre na sociálnych sieťach, ktoré môžu byť veľmi zraňujúce. V tomto smere sa zohľadňuje väčšie riziko sekundárnej traumatizácie, využijúc právo neposkytnúť rozhovor a s akcentom na skutočnosť, že žiakovi môžu médiá položiť otázku len v prítomnosti dospeléj osoby (zákonného zástupcu).

12. Po príchode krízového intervenčného tímu do školy (zvyčajne 36 – 48 hodín) riaditeľka školy s podporou odborných zamestnancov a členov školského podporného tímu zabezpečuje výkon krízovej intervencie podľa potrieb a požiadaviek poskytovateľa krízovej intervencie. Po poskytnutí krízovej intervencie poverený zamestnanec školy participuje na procese zisťovania spätnej väzby od dotknutých osôb s cieľom optimalizovať procesy stanovené krízovým intervenčným plánom školy.
13. Formy krízovej intervencie v podobe každodennej práce školského podporného tímu, pokračujú aj po odchode krízového tímu z triedy/školy. Všetci pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci sú povinní plniť úlohy spojené s podporou žiakov podľa odporúčaní krízového intervenčného tímu.

Čl. 7

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Riaditeľka školy preukázateľne oboznámi každého zamestnanca s týmto vnútorným predpisom.
2. S obsahom tohto predpisu triedni učitelia oboznámia aj žiakov a zákonných zástupcov žiakov.
3. Každý zamestnanec zodpovedá za dodržiavanie pravidiel a princípov vyplývajúcich z vnútorného predpisu. Nedodržanie povinností, zásad a pravidiel v ňom uvedených bude považované za porušenie pracovnej disciplíny s možnosťou vyvedenia pracovnoprávných dôsledkov.
4. Výtlačok vnútorného predpisu je k dispozícii v zborovni školy a je zverejnený aj na webovom sídle školy.
5. Vnútorý predpis nadobúda platnosť a účinnosť dňom 26. 03. 2024

V Koškovciach 21. 02. 2024

Mgr. Tatiana Slivková
riaditeľka školy

Príloha č. 1

KONTAKT NA LINKY POMOCI:

Anonymné linky pomoci pre deti a mládež:

OZ IPčko – internetová poradňa pre mladých, poskytuje bezplatnú anonymnú psychologickú a sociálnu pomoc denne od 7.00 do 24.00 hod. cez chat a email – <https://ipcko.sk/>

Inštitút osobnostného rozvoja (IOR) – individuálna aj skupinová krízová intervencia, kurzy skupinovej krízovej intervencie, terapia traumy detí, paliatívna starostlivosť a sprevádzanie detí a rodín po strate člena rodiny – <https://www.ior.sk/>

Krízová linka pomoci – **0800 500 333**, <https://www.krizovalinkapomoci.sk/>

Linka detskej istoty – **116 111**

Linka dôvery Nezábudka – **0800 800 566**, <https://www.linkanezabudka.sk/>

Linka detskej dôvery – **0907 401 749**, <https://www.linkadeti.sk/domov>

Národná linka na pomoc deťom v ohrození – <https://viacakonick.gov.sk/>

Linka pre hľadané a nezvestné deti (Ambert Alert) – 116 000

Chatové poradne:

<https://ipcko.sk/> – Ipčko – internetová linka dôvery pre mladých ľudí

<https://www.odpisemeti.sk/> – Linka detskej istoty pre deti a mladých ľudí (cez mail, chat či telefón)

<https://viacakonick.gov.sk/> – Národná linka na pomoc deťom v ohrození

Pri spracovaní tohto interného predpisu boli použité tieto odporúčané zdroje:

- ANYALAIIOVÁ, Mária – LEDNICKÁ, Jana – KRŇÁČOVÁ, Zuzana a Viktor KRIŽO. 2021. Krízová intervencia v školskom prostredí. Bratislava: Inklucentrum – Centrum inkluzívneho vzdelávania, 2021. 13 s. ISBN 978-80-974157-5-4. online cit. 2022-11-11 Dostupné z: Bulletin-Krizova-intervencia.pdf (inklucentrum.sk)
- IŠTVÁNOVÁ, Elena. 2017. Podpora duševného zdravia detí a rodín po strate. online cit. 2022-11-11 Dostupné z: PODPORA DUŠEVNÉHO ZDRAVIA DETÍ A RODÍN PO STRATE (komposyt.sk)
- ŠPATENKOVÁ, Naděžda a kol. 2011. *Krizová intervence pro praxi*. 2. aktualizované a doplnené vydanie. Praha: Grada Publishing, 2011. 200 s. ISBN 80- 247-0586-9.
- KREJČOVÁ, Lenka - MERTIN, Václav. (eds.). 2010. *Pedagogická intervence u žáků ZŠ*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2010. 308 s. ISBN 979-80-7308-347-2.
- VODÁČKOVÁ, Daniela a kol. 2012. *Krizová intervence*. Praha. Portál, 2012. 544 s. ISBN 978-80-262-0212-7.
- AKO ZVLÁDNUŤ EMOCIONÁLNE NÁROČNÉ SITUÁCIE A TRAGICKÉ UDALOSTI. Školský rok 2021/2022. Aplikačná pomôcka pre podporu duševného zdravia v školách. Vydané Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. online cit. 2022-11-11 Dostupné z: Aplikačná pomôcka pre podporu duševného zdravia v školách | Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (minedu.sk)
- Krízová intervencia (procesný štandard). VÚDPaP, 2020. online cit. 2022-11-11 Dostupné z: Krízova-intervencia.pdf (vudpap.sk)
- GAJDOŠOVÁ, Eva – MADRO, Marek – VALIHOROVÁ, Marta (eds.). 2020. Duševné zdravie v školách v kontexte kríz a krízovej intervencie. Zborník príspevkov z online medzinárodnej vedeckej konferencie. Krízová intervencia v školách. Žilina: IPV Inštitút priemyselnej výchovy, 2020. 262 s. ISBN 978-80-89902-20-0. online cit. 2022-11-11 Dostupné z: Zbornik_Dusevne-zdravie-v-skolach-v-kontexte-kriz-a-krizovej-intervencie.pdf (konferenciakrizovaintervencia.sk)